

Leestijd 4 tot 6 minuten

Psychiatrie en verslavingszorg onder één dak

Soms is een cliënt beter af op één plek. Zeker als psychische problemen en een verslaving elkaar versterken. In Delft ontstond daarom in 2018 het idee om een kliniek te bouwen voor cliënten met zogenoemde 'dubbele diagnostiek'. In 2020 kwam de financiering rond en kon de bouw beginnen. Maar daar bleef het niet bij: GGZ Delfland bouwt langzaam haar verslavingszorg weer op.

Barbara Brouwer, Janneke Dijkshoorn

Soms is een cliënt beter af op één plek. Zeker als psychische problemen en een verslaving elkaar versterken. In Delft ontstond daarom in 2018 het idee om een kliniek te bouwen voor cliënten met zogenoemde 'dubbele diagnostiek'. In 2020 kwam de financiering rond en kon de bouw beginnen. Maar daar bleef het niet bij: GGZ Delfland bouwt langzaam haar verslavingszorg weer op.

Plannen voor een nieuwe kliniek

In 2018 zijn de eerste plannen gesmeed. Gemeente Delft, zorgverzekeraar DSW, stichting Perspektief en GGZ Delfland wilden een nieuwe kliniek waar mensen met psychische problemen en een verslaving langdurig behandeld en begeleid kunnen worden. Barbara Brouwer, manager bedrijfsvoering: "De cliënten worden op dit moment begeleid door Perspektief, waar ze ook verblijven, en krijgen van ons behandeling bij hen op locatie. We merkten dat die behandeling bij deze doelgroep niet voldoende werkt. Behandelplan en woonklimaat liggen niet altijd in elkaars verlengde, en dat is bij deze doelgroep wel nodig. Op het moment dat de cliënten hun middelengebruik niet onder controle hebben, leidt dit soms tot ongepast gedrag in de maatschappij. Dus zijn we met elkaar gaan onderzoeken: hoe kunnen we deze mensen nou beter helpen? Wij denken dat het beter werkt als je hen onder één dak begeleidt én behandelt."

Wetswijziging in de langdurige zorg

Een plan hebben, is één. Het daadwerkelijk realiseren, is vervolgens nog een hele uitdaging. Een pand bouwen kost geld, een goed zorgprogramma ontwikkelen kost tijd. Barbara zette daar vanaf mei 2020 haar tanden in, samen met verpleegkundig specialist en manager behandelzaken a.i. Janneke Dijkshoorn. Ze kregen het tij mee. "GGZ Delfland kreeg de afspraken en financiering rond met de Gemeente Delft, DSW en Perspektief. Daarnaast werd per januari 2021 een wetswijziging doorgevoerd in de Wet langdurige zorg. Deze wet geeft aan wie intensieve begeleiding, verpleging of verzorging nodig hebben. Meestal in een zorginstelling, maar soms ook thuis. Sinds 2021 geldt deze wet ook voor kwetsbare mensen met psychiatrische problemen. Ook zij hebben soms hun hele leven 24 uur per dag zorg nodig. Dat gaf duidelijkheid. Veel van deze cliënten met psychische problemen en een verslaving vallen onder de wet, maar ook andere cliënten die langdurige zorg nodig hebben. Ons plan is om ongeveer twintig cliënten op te nemen met een dubbele diagnose en twintig cliënten die alleen langdurige zorg nodig hebben. Ieder op hun eigen unit. We krijgen vier units met elk tien bedden. Begin 2022 hopen we klaar te zijn met de bouw."

Destijds heerste het idee dat iedere zorgpartner zich moest specialiseren

- Barbara Brouwer

Verlavingszorg uitbouwen

Barbara en Janneke zijn blij dat ze de verslavingszorg weer mogen opbouwen. In 2015 is die zorg bij GGZ Delfland geleidelijk afgeschaald. Alleen de detox-afdeling van Janneke is met tien bedden blijven bestaan. "Destijds heerste het idee dat iedere zorgpartner zich moest specialiseren", legt Barbara uit. "Dus voor verslavingszorg verwezen we door naar partners, zoals Brijder of Antes. Psychische problemen en verslavingsproblemen komen echter vaker samen voor, en het werkt voor deze doelgroep beter om binnen één team te behandelen voor beide typen problemen. Cliënten vielen te vaak tussen wal en schip als niet duidelijk is wat op de voorgrond staat. Is er geen gesprek mogelijk door het middelengebruik of is iemand heel erg in de war? Start je met de verslaving of de psychiatrische problematiek? Ook uit onderzoek blijkt dat je bij deze cliënten meer succes hebt als je de problemen tegelijkertijd oppakt."

Impressie van de nieuwe kliniek - Leeuwenkamp Architecten

Start met een ambulante team

In 2020 hebben ze de basis gelegd voor de opbouw van het nieuwe cluster psychiatrie & verslaving. "We hebben zorgprogramma's geschreven, mensen aangenomen en zijn in december gestart met een ambulante verslavingsteam", vertelt Barbara. "Daardoor kunnen we nu al veel verslavingsproblematiek zelf behandelen vanuit de polikliniek of het FACT-team dat de cliënt in zorg heeft. Zien zij een cliënt met een depressie en een alcoholverslaving? Dan verwijzen ze niet door, maar kijkt ons ambulante team mee. Dan kunnen we alsnog besluiten dat iemand eerst met de verslaving aan de slag moet, en daarna met de psychische problemen, maar dat besluit nemen we samen, onder één dak. Dat betekent dat we minder doorverwijzen, cliënten sneller behandelen en de zorg efficiënter inrichten. In 2021 wordt het ambulante verslavingsteam een zelfstandig team, en kunnen er ook mensen van buiten GGZ Delfland rechtstreeks worden aangemeld bij dit team."

Hoe is de leefstijl, is er dagbesteding, zijn de financiën op orde, hoe ziet het netwerk eruit?

- Janneke Dijkshoorn

Verlaving, leefstijl en netwerk

In alle zorgprogramma's wordt Community Reinforcement Approach

(CRA) de kapstok. Janneke en haar team werken er al mee op de detox-afdeling. "Deze behandelmethode gaat uit van gezondheid in de breedste zin van het woord. Lichamelijk en geestelijk. Maar ook: hoe is de leefstijl, is er dagbesteding, zijn de financiën op orde, hoe ziet het netwerk eruit? Daardoor kunnen we per cliënt kijken wat nodig is op sociaal en maatschappelijk terrein, en welke behandeling nodig is. Cognitieve gedragstherapie zal in elk geval een belangrijke basisbehandeling zijn. Daardoor kunnen cliënten leren dat ze invloed hebben op hun gedrag, gevoelens en gedachten. Maar afhankelijk van de psychische problematiek kijken we steeds wat verder nodig is. En ook de principes van Active Recovery Triad (ART) zullen worden toegepast. Cliënt, behandelaar en familie werken daarmee samen aan zaken als persoonlijk herstel en zelfredzaamheid."

Vertrouwen op ervaring

Dat het ambulante team al na een half jaar staat, geeft vertrouwen voor de verdere opbouw van de verslavingszorg binnen GGZ Delfland, vindt Barbara. "Naast de kliniek gaan we in 2021 zelfstandige poliklinieken opzetten, waarin we niet alleen meedenken met andere teams, maar zelfstandig behandelen. We gaan verslavingsartsen aannemen en het aanbod in de regio uitbreiden." Ook Janneke heeft er zin in. "Het klinkt misschien een beetje vreemd, dat je een 'passie' kunt hebben voor verslaving. Maar ik weet gewoon dat we deze mensen beter kunnen helpen als je breder kijkt dan het middel. Dan kunnen we écht iets voor ze betekenen."